

Effekter av ett personcentrerat multidimensionellt interdisciplinärt rehabiliteringsprogram - med fokus på delaktighet i samhället, depression och psykologiskt välbefinnande hos äldre hemmaboende personer med demens – En randomiserad kontrollerad pilotstudie

Bakgrund

Demens kan orsaka stort lidande då sjukdomen påtagligt påverkar alla aspekter av livet. Medan rehabilitering strävar efter att optimera funktion, aktivitet och delaktighet, och inte bara att ge ett botemedel, bör den erbjudas personer med demens trots tillståndets neurodegenerativa karaktär.

Syfte

Att undersöka potentiella kort- och långsiktiga effekter av ett personcentrerat multidimensionellt interdisciplinärt rehabiliteringsprogram med fokus på delaktighet i samhället, depressiva symtom och psykiskt välbefinnande hos äldre hemmaboende personer med demenssjukdom.

Metod

Denna studie är en del av MIDRED-studien (**M**ultidimensional **I**nter**D**isciplinary **R**ehabilitation of **D**ementia), som är en randomiserad, kontrollerad pilotstudie för hemmaboende personer med demens och deras närstående. Deltagarna i interventionsgruppen fick bedömning av ett multiprofessionellt team som efterföljdes av 16 veckors rehabilitering och två uppföljningsperioder, 5 och 14 månader efter rehabiliteringsperioden. Närstående fick 6 grupptillfällen med utbildning och diskussion om demens, med syftet att förbättra deras egen handlingsberedskap. De erbjöds även stöd och rådgivning av en kurator vid behov. Kontrollgruppen fick sedvanlig vård. Utfallsvariabler mättes vid baslinjen, direkt efter rehabiliteringsperioden, efter 12, 24 och 36 månader. Delaktighet i samhället bedömdes med Late-Life Function and Disability Instrument: Disability component, depressiva symtom med GDS-15, och psykologiskt välbefinnande med PGCMS. Longitudinella förändringar i utfallsmått kommer att analyseras med hjälp av en statistisk analys metod: linear mixed effect models.

Vetenskaplig betydelse

Bland personer med demenssjukdom (och deras närstående) är den vetenskapliga kunskapen och den kliniska erfarenheten begränsad om effekterna av personcentrerat multidimensionellt interdisciplinärt rehabiliteringsprogram, särskilt i öppenvård. Det finns ett behov av att undersöka effekterna av en sådan omfattande rehabiliteringsinsats hos hemmaboende äldre personer med demenssjukdom med fokus på delaktighet i samhället, depression och psykologiskt välbefinnande.

Preliminära resultat

60 deltagare med demens randomiserades i februari 2016 och 31 av dem randomiserades till interventionsgruppen. Kön skilde sig inte ($p=0,554$) mellan deltagare som ingick i studien och de som tackade nej, men medelåldern (SD) var högre bland de som tackade nej, 78,9 (6,4) år respektive 82,2 (8,3) år, $p = 0,007$. Totalt av de inkluderade var 35 deltagare (58,3 %) kvinnor, medelåldern var $78,9 \pm 6,4$ år och medelpoängen för MMSE var $20,9 \pm 3,9$. Den vanligaste typen av demens var Alzheimers sjukdom (48,3 %) följt av vaskulär demens (18,3 %), blandad Alzheimers sjukdom och vaskulär demens (18,3 %) och Lewykroppsdemens/Parkinsons sjukdom med demens (15,0 %).